

Satsning på miljøteknologi i Drammensregionen, Miltek-programmet

Av Knut H. Slevigen.

Knut H. Slevigen er ansatt i Drammensregionens Nærings-selskap.

*Innlegg på seminar i Norsk Vannforening
6. februar 1989.*

Bakgrunn

Drammensregionens Næringsvekst a.s. er et aksjeselskap med eiere både fra næringslivet og kommunene i Nedre Buskerud. Vår hovedoppgave er i videste forstand å bidra til vekst og omstilling i næringslivet i regionen.

Ved etableringen rundt årsskiftet 1986/87 ble det fastlagt en strategi som gikk ut på å satse på bransjeutvikling i stedet for å satse på enkeltprosjekter over et bredt spekter. Begrunnelse for dette var å sikre en best mulig utnyttelse av våre begrensede ressurser, samt å få til synnergieffekter.

Ut fra rendyrket forretningsmessig markedsvurdering konkluderte vi så med at markedet for miljøteknologi såvel nasjonalt som internasjonalt var det desidert mest interessante ut fra kriteriene:

- størrelse
- vekstpotensiale
- risiko
- modenhet
- betalingsevne (og vilje)

Strategi

Vi startet prosjektet med en klar overordnet målsetting:

Drammensregionen skal utvikles til en «miljøteknologiby» på samme måte som Stavangerregionen har blitt en «Oljeteknologiby».

Dette innebærer at vi ønsker å trekke til oss/bygge opp lokal kompetanse gjennom en rekke enkeltprosjekter, med det langsiktige mål å få etablert både FoU og høyere utdanning innenfor dette fagområdet i Drammensregionen.

Dog vil vi begrense oss til de sektorer hvor vi mener å ha en eller annen form for konkurransefortrinn i vår region.

Gjennomføring

Vi tok utgangspunkt i en hypotese om at det i Norge idag finnes et stort tilfang av forskningsresultater og kompetanse innenfor miljøteknologiområdet, samtidig som det på den annen side finnes en rekke bedrifter både innenfor og utenfor vår region som sitter inne med både kompetanse og produksjonsstyr med relevans til miljøteknologi.

Vår oppgave ble derfor initiativtagerens og meglereens; vi har benyttet følgende arbeidsmodell:

identifisere behov
finne frem teknologi
definere prosjekt
etablerte interessentgruppe
danne selskap/starte prosjekt
trekke oss ut.

MILTEK vil således være en igangsetter/døråpner i forholdet mellom:

probleminnehaver (kommuner, storindustri)
problemløser (private firmaer, leverandører)
forskningsinstitusjoner
sentrale og regionale miljømyndigheter.

Vi oppfatter som det fremgår av dette primært vår rolle som ansvarlige for næringsutvikling, «Business Development». Det at vi samtidig bidrar til å løse miljøproblemer ser vi selvsagt som et betydningsfullt tillegg, samtidig som det er et viktig element i markedsføringen.

Det var derfor ingen direkte ulempe for oss når miljøproblemene rundt Drammensvassdraget ble fokusert i 1987, og Miljøpakke Drammen ble en realitet. Likeledes var algekatastrofen og seldøden i Skagerrak med på å opplyse og motivere myndigheter og næringsliv til satsning på miljøteknologi.

Resultater

Ved årsskiftet 1988/89 regner vi med at de bedrifter som er trukket med i MILTEK-programmet har lagt inn ca. 20 årsverk i økt satsning.

I tillegg er det stiftet to nye selskaper i Drammensregionen;

NIVATECH A.S
NORSK RØRSENTER A.S

Ytterligere 3—4 selskapsdannelser forventes i løpet av 1989, samtidig som flere delprosjekter realiseres på andre måter.

Av andre interessante resultater kan nevnes at som en direkte følge av vårt initiativ, og et nært og godt samarbeid med Drammen kommune, oppnådde lokale og norske produsenter leveranser for ca. NOK 20 millioner mer enn antatt til det nye Solumstrand Renseanlegg. I tillegg ble det inngått utviklingskontrakter som vil gi kompetanseheving for lokale bedrifter.

Konklusjoner

Drammensregionens Næringsvekst a.s er meget godt fornøyd med resultatene av sin satsning på miljøteknologi (MILTEK-programmet).

Videre føler vi at oppbakkningen av vårt prosjekt har vært formidabel både innen næringslivet, kommunene, fylket og Miljøverndepartementet.

Imidlertid føler vi at de tradisjonelle kilder for finansiering av teknologisk satsning, NTNf og tildels Industrifondet, ikke har bidratt i den grad de burde.

Derfor har MILTEK-programmet, i likhet med mange andre, måttet slite med trang økonomi i initieringsfasen av satsningen. Nå når vi ser klare resultater av satsningen, sitter pengene løsere.

Vår oppfatning er derfor at det bør vurderes om ikke offennlige midler i noe større grad enn hva tilfellet har vært til nå, bør kanaliseres til nødvendig «misjonsarbeid» og bearbeiding av interessante prosjekter frem til de er for-

retningsmessige salgbare til næringslivet.

Vi føler også at vi med mer satsning av den type vi gjør, og med bevisst offentlig støtte til denne type programmer, vil vi i Norge få mye mer ut av all den forskning som utføres og de resultater som foreligger som et resultat av denne.

Utviklingskontrakter er et kapitel for seg, her ligger store utfordringer innen miljøteknologiområdet.

Så til slutt et lite spark til næringslivet. Vårt program har klart vist at det ligger en betydelig kompetanse innen prosjektering, produksjon og drift innen etablerte bedrifter, som ved liten omstilling kan benyttes innen miljøteknologiområdet. Stikkordet her må være omstilling fra produktorientering til markedsorientering.